

29.05.2015

LISTARE

hMARFA V8.2A - Modificarea cotei TVA la 9% de la 01.06.2015

Reglementări

- OUG 6/07.04.2015 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal (MO 250/14.04.2015)
- OUG 8/22.04.2015 pentru modificarea și completarea unor acte normative (MO 285/28.04.2015)
- LG 70/02.04.2015 pentru întărirea disciplinei financiare privind operațiunile de încasări și plăți în numerar ... (MO 242/09.04.2015)
- HG 367/27.05.2015 pentru modificarea și completarea Normelor Codului fiscal aprobate prin HG 44/2004 (MO 373/28.05.2015)

Acesta este un upgrade pentru aplicarea modificării cotei TVA de 9% de la 01.06.2015. Upgradeul se poate aplica pe hMARFA 8.0. Modificarea implică mult mai multe articole față de reducerea cotei de la 01.09.2013, deci sunt necesare și instrumente informatice.

1. Extinderea cotei TVA de 9%

1.1. Livrările pentru care se aplică cota de 9%:

Cf. art. 140 (2) g) din OUG 6/2015, de la 01.06.2015 cota de 9% se aplică și pentru:

- alimente, inclusiv băuturi (cu excepția băuturilor alcoolice), destinate consumului uman și animal,
- animale și păsări vii din specii domestice,
- semințe, plante și ingrediente utilizate în prepararea alimentelor,
- produse utilizate pentru a completa sau înlocui alimentele.

Obs. La această literă au figurat până acum: pâinea, produse de panificație, făina, anumite categorii de grâu. Aceste categorii se includ în conceptele de mai sus, deci ele rămân în continuare cu cota de 9%.

La art. 140 (2) h) se introduc și:

- serviciile de restaurant și de catering, cu excepția băuturilor alcoolice.

Codurile din Nomenclatura combinată sunt stabilite mai detaliat la pct.23 (6¹) din Normele Codului fiscal actualizate.

Vezi Codurile NC pentru care se aplică cota de 9% cf. HG 367/2015.

HG 367/2015 aduce și o serie de precizări importante privind **cota aplicabilă**:

pct.23. (6²) Cota redusă de TVA de 9% se aplică pentru bunurile prevăzute la alin. (6¹) pe tot

lanțul economic de la producție până la vânzarea către consumatorul final de către toți furnizorii, indiferent de calitatea acestora, respectiv producători sau comercianți, cu excepțiile prevăzute la alin. (6³).

Exemplul 1: un producător agricol vinde fructe către un comerciant, va aplica cota de TVA de 9%; la rândul său, comerciantul vinde fructele cu cota de 9% indiferent de destinație ulterioară vor avea fructele livrate: alimente, materie primă pentru dulceață, compoturi sau producția de alcool.

Exemplul 2: un producător de miere livrează mierea atât către magazine de vânzare cu amănuntul, cât și către fabrici de produse cosmetice sau către producători de hidromel. În toate situațiile va aplica cota redusă de 9% la livrarea mierii.

(6³) Prin excepție de la prevederile alin. (6²), pentru livrarea bunurilor prevăzute la alin. (6¹) lit. n), o) și u) care se încadrează la codurile NC 1207 (*alte semințe și fructe oleaginoase*), 1209 (*semințe, fructe și spori destinate însămânțării*), 1211 (*plante și fructe folosite în principal în parfumerie, medicină*), 1212 (*roșcove, alge, sfeclă de zahăr etc.*), 1518 (*grăsimi și uleiuri de origine animală sau vegetală și fracțiunile acestora fierte, oxidate, deshidratate, sulfurate, suflate, polimerizate prin căldură în vacuum sau gaz inert sau altfel modificate chimic, cu excepția celor de la poziția 1516; amestecuri*), 1520 (*glicerină brută*), 1521 (*ceară*), 1522 (*degras*), 2303 (*reziduuri rezultate din fabricarea amidonului*) și 2307 (*drojdii de vin, tartru brut*) și a celor de la alin. (6¹) lit. v)-y) (*gume, rășini, sare, produse chimice, alte ingrediente*), datorită naturii lor, cota redusă de TVA de 9% se aplică de orice furnizor numai dacă acesta poate face dovada că sunt utilizate pentru prepararea alimentelor destinate consumului uman sau animal ori pentru a completa sau înlocui alimentele destinate consumului uman sau animal. Această condiție se consideră îndeplinită dacă bunurile:

a) fie sunt comercializate în propriile magazine de comerț cu amănuntul sau cash and carry sau sunt utilizate în propriile unități de producție de alimente destinate consumului uman sau animal, restaurante sau alte unități de servicii de alimentație, pentru prepararea alimentelor destinate consumului uman sau animal ori pentru a completa sau înlocui alimentele destinate consumului uman sau animal;

b) fie sunt livrate către persoane impozabile care desfășoară activități de comerț cu amănuntul, comerț cash and carry, restaurant sau alte activități de servicii de alimentație ori activități de producție de alimente destinate consumului uman sau animal.

Obs. - la aliniatul de mai sus am introdus pe scurt conținutul codului în paranteze.

Cf. alin. (6⁴), la **importul de bunuri**, importatorul va depune o declarație la organul vamal (anexa 4), din care trebuie să rezulte că va utiliza sau va livra articolele respective către comerțul cu amănuntul, magazine cash and carry, pentru fabricarea alimentelor sau către restaurante.

Cf. alin. (6⁵), la **achizițiile intracomunitare de bunuri**, cota de 9% se aplică numai dacă persoana impozabilă face dovada că articolele se vor utiliza în scopurile menționate în aliniatul de mai sus.

Cf. alin. (6⁷), pentru definirea **suplimentelor alimentare** se au în vedere prevederile Ordinelor 1.228/2005/244/63/2006, 244/401/2005, 1.069/2007.

Cf. alin. (6⁸), în cazul vânzării unor pachete, se aplică distinct cota aferentă fiecărei componente.

Cf. alin. (6⁹), în cazul cateringului, paharele și caserolele se facurează cu 9%, făcând parte din serviciu.

1.2. Operații afectate de modificarea cotei

- emitere factură cu data înainte de 01.06.2015 cu cota 24%
- emitere factură cu data după 01.06.2015 cu cota 9%
- retur factură emisă înainte de 01.06.2015 cu cota 24%
- avans primit înainte de 01.06.2015, facturat încă cu 24%
- refacturare: factura primită cu 24% și refacturat cu 9%
- recepție factură emisă după 01.06.2015 cu cota 9%
- recepție factură emisă înainte de 01.06.2015 cu cota 24%
 - cu data recepție înainte de 01.06.2015
 - cu data recepție după 01.06.2015
- recepție factură emisă după 01.06.2015 și cu cota 24%: se solicită corectarea facturii.

Cf. Art.140 (3) din Codul fiscal, cota aplicabilă este cea în vigoare la data la care intervine faptul generator, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 134/2 alin. (2), pentru care se aplică cota în vigoare la data exigibilității taxei.

Situațiile prevăzute la art.134/2 (2) sunt:

- data emiterii unei facturi, înainte de data la care intervine faptul generator;
- data la care se încasează avansul, pentru plățile în avans efectuate înainte de data la care intervine faptul generator. Avansurile reprezintă plata parțială sau integrală a contravalorii bunurilor și serviciilor, efectuată înainte de data livrării ori prestării acestora;
- data extragerii numerarului, pentru livrările de bunuri sau prestările de servicii realizate prin mașini automate de vânzare, de jocuri sau alte mașini similare.

În alin. (3/1) se precizează, că în cazul operațiunilor supuse sistemului TVA la încasare, cota aplicabilă este cea în vigoare la data la care intervine faptul generator, cu excepția situațiilor în care este emisă o factură sau este încasat un avans, înainte de data livrării/prestării, pentru care se aplică cota în vigoare la data la care a fost emisă factura ori la data la care a fost încasat avansul.

În cazul schimbării cotei se va proceda la regularizare pentru a se aplica cota în vigoare la data livrării de bunuri sau prestării de servicii, pentru cazurile prevăzute la art. 134/2 alin.(2), precum și în situația prevăzută la alin.(3/1).

2. Soluții tehnice

2.1. Noutăți în hMARFA V8.2A

T.V.A. - Coduri noi pentru taxa redusă

În Cataloage/T.V.A. cu ocazia upgradeului s-au recodificat pozițiile AR... (pt. cota de 9%) astfel:

- AR G1 -paine, panificatie, faina, grau (de la 01/09/2013) - a existat, ca AR G
- AR G2 -alimente si bauturi nealcool. pt. consum (de la 01/06/2015) - nou
- AR H -servicii de restaurante si catering (de la 01/06/2015) - nou
- AR A...AR F - s-a suprascris numai codul, din AR A...AR F.

⚠ Deși pâinea, făina, grâul devin de acum o submulțime din litera g) a articolului care se referă la

alimentele cu cota redusă, este important ca ele să fie evidențiate distinct (AR G1) față de toate celelalte alimente (AR G2), deoarece hMARFA va ține cont la retururi, validări etc. de faptul, că pentru mărfurile/produsele din grupa AR G1, cota de 9% se aplică de la 01/09/2013, iar pentru celelalte alimente, din grupa AR G2, de la 01/06/2015, deci este important, ca cele 2 grupe să nu fie confundate!

Observație - dacă aceeași poziție de nomenclator este utilizată atât în magazin, cât și la restaurant, se poate utiliza numai codul AR G2.

Nomenclator articole - Ferestre noi

- **Preț livrare în lei** - s-a introdus U.M.
- Ferestre noi/regrupate:
 - **Taxe si impozite: Vama**
 - **Taxe si impozite: TVA**
 - **Taxe si impozite: Accize**

Totaluri pe cote TVA pe documente

Facturi - odată cu upgradeul opțional hMARFA V7.20 - Modificarea cotei TVA la 9%, s-a introdus posibilitatea ca pe facturile listate să apară subtotaluri pe cote TVA:

- dacă factura conține articole cu o singură cotă, ele se listează fără grupare
- dacă există mai multe cote TVA, articolele se listează pe cote, cu subtotaluri pe cote TVA.

În acest sens, art.155 (19) din Codul fiscal prevede, că factura trebuie să cuprindă printre altele:

- i) baza de impozitare a bunurilor și serviciilor ori, după caz, avansurile facturate, pentru fiecare cotă, scutire sau operațiune netaxabilă ...
- j) indicarea cotei de taxă aplicate și a sumei taxei colectate, exprimate în lei, în funcție de cotele taxei

Prin procedura de upgrade se introduc aceste modificări în modelele de facturi depistate în bazele de date.

Modul de grupare pe cote TVA

Recepție în magazinele cu amănuntul - modelul **B** al documentului NIRMF - recepție în magazinul cu amănuntul se listează acum cu subtotaluri pe cote TVA. Avantaje:

- dacă contabilitatea se face distinct, la o firmă de contabilitate, acolo se pot introduce doar totalurile.

Vezi și descrierea: **Recepție mărfuri în comerțul cu amănuntul - NIRMF model B**

Cota TVA în diferite situații

a) la *recepție* se utilizează 2 cote TVA:

- cota TVA din factura furnizor: este cota valabilă la data emiterii facturii (dată document)

- cota TVA cu care se formează prețul de vânzare:
 - cota TVA cu care se formează pu cu amănuntul:
este cota valabilă din data recepției sau
 - cota TVA cu care se va vinde articolul și se formează PU vânzare catalog:
se utilizează cota actuală din Nomenclator articole.

b) la *facturare* este o singură cotă cu care se calculează prețul de vânzare. Cota se stabilește astfel:

- de regulă este cota TVA cu care se facturează în mod obișnuit articolul:
este cota valabilă la data facturii
- cota 0 pentru operații netabile,
- cota TVA particulară pentru anumite operații (retur etc.):
 - se modifică cu **F10/Modificare TVA**. Devine editabil câmpul **TVA: tip** din cadrul rândului și provizoriu se poate modifica cota pentru articolul respectiv.
 - se poate utiliza dacă **t** există în parametrii tipului de document,
dacă nu există, se introduce **t** în Tipuri de documente/Modificare/Parametri



Recalculare selectivă prețuri

În **hMARFA/Loturi de stoc** operația de Modificare selectivă/**Recalculare prețuri** funcționează acum astfel:

În Loturile de stoc selectate (în afara Loturilor de tip MA-mărfuri cu amănuntul)

- | | |
|--------------------|--|
| 1 pe bază prețuri | - preia prețul de livrare și vânzare în lei din Nomenclator.
Dacă nu este completat prețul în Nomenclator,
recalculează prețul de vânzare pe baza cotei TVA. |
| 2 pe bază cote TVA | - recalculează prețul de vânzare pe baza cotei TVA
neținând cont de prețul din Nomenclator. |

Ștergere simultană rânduri

Această noutate nu are legătură cu cota TVA, ea s-a elaborat pentru simplificarea operării. În cazul oricărui document cu mai multe rânduri (NIRI, BPP, TFAC etc.), în formă nevalidată, cu F10 apare meniul de operații. Ultimul rând, **Stergere toate** (nu are o combinație de taste funcționale) este o operație nouă, care va șterge deodată toate rândurile unui document.

Funcții de verificare a plafonului de încasări și plăți

Legea 70/2015 a introdus o serie de noi reguli privind operațiunile în numerar.

În prezența opțiunii Facilități financiare, devine posibilă acum verificarea încadrării în aceste plafoane. În tabelul de mai jos sunt sintetizate regulile actuale, în ultima coloană apar și constantele nou introduse în hMARFA, cu ajutorul cărora se poate verifica opțional modul de încadrare în acestea.

Incasari	Plati	Constanta aplicabila
Sunt interzise:		
- de la pers.jur. > 5000 lei/zi/pers.	- catre pers.jur. > 5000 lei/zi/pers.	PLAFN-ZI-1PJ
	- catre C&C > total 10000 lei/zi	neimplementat
	- plafon max catre PJ - total 10.000 lei/zi	PLAFN-ZI-TPJ (numai la plati!)
	- din avansuri spre decontare > 5000 lei/zi/pers.	neimplementat
- fragmentare facturi pt. pers.jur. > 5000 lei	- fragmentare facturi pt. pers.jur. > 5000 lei	PLAFN-FAC-1PJ
- fragmentare facturi pt. pers.fiz. > 10000 lei	- fragmentare facturi pt. pers.fiz. > 10000 lei	PLAFN-FAC-1PF
- de la pers.fizice > 10000 lei/zi/pers. (primire imprumut)	- catre pers.fizice > 10000 lei/zi/pers. (dividende, restit. imprumut)	PLAFN-ZI-1PF
Sunt permise nelimitat:		
- retragere de numerar pt. salarii, plati catre PF	- depunerea de numerar	
- incasari in rate de la PF pe baza de contract	- decontare cheltuieli de deplasare	
	- plata impozite, taxe, contributii	

⚠ La livrare, aceste funcții sunt incluse în program, sunt definite și constante pentru limitele respective, însă verificările nu sunt funcționale. Ele pot fi introduse de către distribuitor, în funcție de verificările solicitate de către utilizator.

Constante noi în hMARFA:

PLAFN-FAC-PF Plafon numerar incasare/plata o factura PF(1	C	10000.00
PLAFN-FAC-PJ Plafon numerar incasare/plata o factura PJ(2	C	5000.00
PLAFN-ZI-1PF Plafon numerar incasare/plata pe zi o PF	C	10000.00
PLAFN-ZI-1PJ Plafon numerar incasare/plata pe zi o PJ	C	5000.00
PLAFN-ZI-TPJ Plafon numerar plata pe zi catre PJ	C	10000.00

1) PF = persoană fizică, 2) PJ = persoană juridică

Menționăm, că în constante noțiunea **persoane juridice** acoperă de fapt persoanele definite în art.1 din Legea 70/2015: persoane juridice, persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale, întreprinderi familiale, liber profesioniști, persoane fizice care desfășoară activități în mod independent, asocieri și alte entități cu sau fără personalitate juridică, adică toate persoanele în afara **persoanelor fizice**.

În hMARFA, putem distinge partenerii codificați cu „F” (de regulă „firme”) și cu „P” (persoane).

De exemplu, pentru facturile cu valoare mai mare de 5000 lei se poate implementa opțional cu ocazia încasării/plății acestora, dacă factura respectivă a mai fost încasată/plătită parțial în numerar înainte de înscrierea operațiunii în jurnalul Casă (MICL). Dacă a mai fost o tranzacție în numerar, programul poate să dea un avertisment în acest sens. Totuși, documentul se poate valida, deoarece este posibil să fie o excepție (de ex. plată factura unui magazin Cash&Carry etc. unde plafonul este 10000 lei). Menționăm, că în varianta livrată nu se fac verificări distincte pentru achizițiile de la magazine tip Cash&Carry, acestea oricum nu vor accepta numerar peste plafon.

Vezi modul de implementare...

Corecție

Cu ocazia upgradeului la V8.0 au apărut câteva erori în Firme la numerele de telefon din localitățile mai mici, care nu au avut prefixul completat în Localități, ele au apărut de ex. ca: 0 111111 în loc de 0267 111111.

⚠ Verificați dacă după upgrade prefixul este corect în aceste situații!

2.2. Noutăți în hMARFT V4.10

a) Modificare nomenclator articole

În utilitarul **hMARFT/Fișe** apare noul meniu **Modif. nom. articole**, care este principalul instrument pentru pregătirea modificărilor cauzate de scăderea cotei TVA înainte de data de 1 iunie. Astfel, nomenclatorul poate fi editat dinainte de utilizator și nu va afecta munca de rutină în hMARFA. Recomandăm facilitatea pentru firmele cu activitate de comerț en-gros, comerț cu amănuntul și de producție dacă există articole alimentare.

Operații

- **Extrage art. din Nomenclator** - operația extrage din Nomenclator articolele care:
 au poziția TVA=AS (adică cota TVA = 24%)
 nu au lot stoc sau lotul este de tip G,M,P (nu au avut mișcare, sau sunt codificate ca materii prime, mărfuri sau produse).
 În prealabil se șterge fișierul.
 În col. Nr. va apare 1 pentru toate aceste înregistrări, însemnând, că este prima extragere de date.
 ⚠ Dacă există servicii de restaurant, catering în gestiunea S, acestea nu vor fi preluate.
 Recomandăm modificarea cotei în Nomenclatorul din hMARFA pentru aceste poziții!
 ⚠ Înainte de transfer al noilor valori din Nomenclator în hMARFA, **repetăți extragerea**. Articolele existente nu se vor suprascrie, se vor prelua numai noile articole introduse între timp în hMARFA. Acestea se pot selecta din col. Nr. unde o să apară 2 sau număr mai mare în funcție de numărul de extrageri. Eventualele articole modificate în Nomenclator de la precedentă extragere se marchează tot cu numărul extragerii. Editați-le și pe acestea.

Modificarea cotei TVA sau grupei se poate executa una câte una parcurgând fișierul sau selectând diverse categorii de articole filtrând grupa, conținutul denumirii. Cu F10 pot fi lansate operațiile:



- **Modificare TVA la AR G2** - pentru toate alimentele și băuturile nealcoolice care intră în categoriile pentru care cota TVA se reduce, trebuie lansată operația. Astfel, în col. TVANou o să apară noul cod pentru cota de 9% (AR G2).
- **Modificare TVA la AR H** - numai pentru pozițiile din restaurante și catering se lansează această operație. Rezultatul va fi ca cel din operația precedentă, cu codul AR H.
- **Modificare TVA la ??** - în cazul în care operatorul este incert momentan asupra cotei aplicabile unor articole, poate face această setare, urmând ca ulterior să filtreze ?? în col. corespunzătoare și să reia setarea cotei.
- **Copiere TVA inițial→nou** - pentru pozițiile a căror cotă nu se modifică, trebuie confirmat acest lucru, prin preluarea codului AS și în col. TVANou. Operația este necesară, pentru ca utilizatorul să știe că a parcurs toate pozițiile de nomenclator. Astfel, modificările pot fi întrerupte și reluate filtrând pozițiile pentru care col. TVANou este încă necompletată. La extragere, pentru a ne asigura că s-au preluat toate articolele, se vor prelua și pozițiile a căror cotă nu se modifică, de ex. mărfuri nealimentare. Se va opera confirmarea cotei existente.
- **Anulare TVA nou** - se poate corecta codul introdus greșit.
- **Modificare grupă** - grupa va fi completată automat la extragere, atât ca grupă veche, cât și ca grupă nouă. Cu această ocazie, **opțional** se poate reorganiza/corecta grupa unor articole pentru îmbunătățirea evidenței. Desigur, grupele noi trebuie introduse în prealabil în hMARFA, trebuie verificat dacă contarea va fi corespunzătoare etc. La lansarea operației, în fereastra în care se poate introduce grupa se poate apela cu F1 lista grupelor din hMARFA.
- **Anulare grupă nouă** - grupele se văd în Fereastra Grupa. Se poate corecta grupa introdusă eronat.

❗ După **Modificare grupă** se vor mai executa:

- 1.hMARFA-schimbă grupele în Loturi de stoc
Loturi de stoc/Modificări sel./Modificare grupe+conturi de stoc
- 2.hMARFU-schimbă grupele în Loturi de ieșire
Corectări: grupe în ieșiri

Mai jos, apar aceleași operații cu caracter selectiv, adică dacă se pot selecta după denumire mai multe articole deodată, operația se efectuează pentru toate.

Se poate observa, că la articolele „rezolvate”, adică cele pentru care deja s-a introdus noua cotă, apar mai puține operații, numai cele permise pentru acelea.

- **[Vizualiz.Nomenclator TARIC3]** - este o listă ajutătoare pentru identificarea pozițiilor pentru care se aplică cota de 9%. Conține lista codurilor din Nomenclatura Combinată (coduri NC) în limbile română și engleză, în format Excel, descărcat de pe site-ul <http://www.intrastat.ro/doc/nomenclatoare.xls> și prelucrat. S-a introdus coloana suplimentară Cota TVA cf. Norme (galbenă), care s-a completat numai pentru codurile indicate de norme cu cota de 9%. Bifați în 9% în filtrul de pe coloană dacă doriți să vedeți doar aceste poziții. În listă se pot căuta denumirile articolelor cu Ctr l F. Recomandăm lucrul cu lista deschisă pentru a putea căuta în paralel cu editarea nomenclatorului.
Pe site-ul oficial al **Autorității Naționale a Vămirilor** codurile NC pot fi introduse unul câte unul pentru a obține denumirea articolului/grupe de articole.

❗ **Sfaturi de utilizare a fișierului TARIC3.xls:**

- în col. **Cota TVA cf. Norme** se regăsesc pozițiile cu cota de 9% definite de HG 367/2015, deci acestea sunt cotele aplicabile! Pt. pozițiile necompletate se aplică cota de 24%.
Se pot filtra opțional numai rândurile care conțin cota „9”, apoi se caută după denumire Ctr l F.

- Dacă începeți modificările numai DUPĂ publicarea Normelor, col. D și E (gri) se pot ascunde!
- în foaia de lucru **Categ.cf.Norme** se află tabelul cf. Norme (redat mai sus în format pdf) cu codurile pe categorii
 - col. **Cota TVA cf. Proiect și Dif. față de proiect** se utilizează numai de cei care au modificat deja nomenclatorul propriu pe baza proiectului de norme. Diferențele se pot vedea introducând filtrul „M” în col. Dif. față de proiect.
 - în foaia de lucru **Diferențe_Norme_Proiect** sunt evidențiate cu verde codurile nou introduse pe categorii și cu albastru cele șterse, restul codurilor sunt identice!
 - recomandăm revizuirea încadrării pe cote a tuturor pozițiilor de la lit. x) și y) cf. Diferențe_Norme_Proiect, acolo sunt mai multe diferențe de încadrare!

Alte operații:

- **[Rotunjiri cf.const.PU-AM-ROT]** - rotunjire preț vânzare cf. constantei **PU-AM-ROT** și recalcul preț livrare pentru cota AR pentru articolele cu preț nemodificat manual.
- **Rescrie val.noi în Nomenclator** - după lansare, datele din **Nomenclatorul hMARFA** vor fi suprascrise cu datele introduse aici. După preluare, se pot introduce documente în hMARFA, articolele vor fi luate în considerare cu noua cotă TVA, deci se va putea lucra în mod obișnuit. Dacă unele documente din perioade anterioare modificării cotei trebuie modificate, va fi luată în considerare automat noua cotă. La recepții, pe ecran se va arăta noua cotă din Nomenclator, dar se va lua în calcul cota corespunzătoare perioadei.

Alte operații opționale:

- **[Ștergere fișier]** - se lansează numai dacă se dorește reluarea întregului proces, datele se vor goli.
- **[Export în Excel/OpenOffice]** - datele se pot exporta opțional pentru studiul acestora. Nu are sens ca modificarea cotei să se facă aici.

Meniul conține și o serie de ferestre utile pentru operator, de ex. *Denumire în ordine alfabetică*.

Ordinea recomandată a operațiilor va fi reluată la pct.2.3.

Desigur, dacă în Nomenclator există numai câteva articole a căror cotă trebuie modificată, se poate alege și varianta modificării manuale a cotelor pe data de 1 iunie direct în hMARFA, după care în Loturi de intrare se lansează *Recalculare selectivă prețuri*.

Modificare preț

După modificarea cotelor, prețurile de livrare/vânzare pot fi ajustate de către utilizator. La articolele la care prețul a fost deja ajustat, apare „D” în col. *PuMod?* din fereastra aferentă. Are sens înainte de rescrierea Nomenclatorului în hMARFA.

b) Componenta Modificare preț unitar cu amănuntul

Meniul **Modif. PU/MA cant-val** apare numai în prezența acestei componente. Ea se poate utiliza de către magazinele cu amănuntul care țin **evidență cantitativ-valorică în hMARFA**, atât pentru stabilirea prețului de vânzare după modificarea cotei TVA, dar și ulterior, pentru diverse alte modificări pe prețuri de mai mare volum.

Componenta nu se poate aplica în această formă pentru gestiuni **global-valorice**, însă și pentru acestea recomandăm meniul Modificare nomenclator articole, pentru ajustarea cotei TVA la recepții.

Modificarea de preț comportă și crearea unor noi documente (TRMAG și NIRMT) pentru articolele la care cota TVA se modifică de la 24% la 9%, dacă evidența este la preț de vânzare cu amănuntul. Acestea vor fi generate automat de program și vor fi contabilizate.

Operații obligatorii:

- **Extragere loturi AR G2 și AR H** - se poate lansa numai distinct, pe fiecare gestiune în parte. Tastați F1 pentru lista gestiunilor în fereastra care apare și introduceți gestiunea pentru care optați.
- **Generare TRMAG** - introduceți în hMARFA în prealabil „capul” unui nou document TRMAG și selectați-l aici cu F1. Partener: TRSF, data: 01.06.2015. Loturile cu cota de 24% vor ieși. Documentul trebuie validat ulterior.
- **Centralizare, recalcul pu vânz** - însumare loturi după cod articol, recalculează prețurile unitare medii inițiale. Calculează preț vânzare nou conform noilor cote TVA. Prețul se calculează în funcție de setarea din noua constantă: **PU-AM-ROT-Rotunjire PU cu amanuntul**, care se poate seta în 3 feluri:
 - 2-fără rotunjire, 1- rotunjire la 10 bani, 0- rotunjire la leu
- **Modificare preț**-sunt 3 operații opționale:
 - **cf. Nomenclator hMARFA** - se recalculează numai dacă în Nomenclator hMARFA pu#0
 - **cf. Nomenclator hMARFT** - se recalculează numai dacă în Nomenclator hMARFT pu#0
 - **manual** - prețurile se pot ajusta și manual cu Modificare
- **[Rotunjiri cf.const.PU-AM-ROT]** - rotunjire preț vânzare cf. constantei **PU-AM-ROT** și recalcul preț livrare și adaos, mai puțin pentru articolele cu preț nemodificat manual sau preluat din Nomenclatoare.
- **Generare NIRMT** - se generează documentul de intrare a loturilor reunite într-o nouă recepție, cu cota de 9%. Introduceți în prealabil în hMARFA, jurnalul MRM capul unui document NIRMT! Partener: TRSF, data: 01.06.2015. Loturile ieșite cu TRMAG vor intra cu cota de 9%. Documentul trebuie validat ulterior.

Detalii în Documentele TRMAG și NIRMT

Alte operații opționale:

- **[Ștergere fisier]**
- **[Export în Excel/OpenOffice]**

Datele pot fi studiate/editate/verificate pe mai multe ferestre.

Ordinea recomandată a operațiilor va fi reluată la pct.2.3.

2.3. Ordinea recomandată a lucrărilor

Modificarea cotei necesită și o serie de munci de organizare.

a) în luna mai

a1) înainte de upgrade recomandăm efectuarea lucrărilor:

- ordine în baza de date, în nomenclator
- ștergeri documente din perioade foarte vechi
- verificare coerență date cu hMARFAU
- upgrade hMARFA până la V8.0

- proiectarea operațiilor

a2) după rularea upgrade-ului

- în **hMARFT/Modificare nomenclator articole:**
operația *Extrage art.din Nomenclator*
și opțional [*Vizualiz.Nomenclator TARIC3*] pentru identificare articole
 - dacă este cazul - F10 și Modificare/Modificare sel. grupă
 - pentru articolele extrase care rămân cu cotă neschimbată - F10 și Copiere/Copiere sel.TVA initial→nou
 - pentru articolele care vor avea cota AR G2 sau AR H -F10 și Modificare/Modificare sel. TVA la AR G2, respectiv la AR H
 - utilizați F10 și Anulare/Anulare sel. dacă s-a greșit cota nouă
 - stabilire preț vânzare nou - cu Modificare preț livrare (fără TVA) sau preț vânzare (cu TVA), în comerțul cu amănuntul
 - tipărire etichete (trebuie tipărite noi etichete pentru raft în comerțul cu amănuntul. Solicitați asistență dacă rezolvați cu hMARFT)
- în **hMARFA** - testați pe o copie a bazei de date listarea modelelor de facturi utilizate dacă conțin mai multe cote de TVA

b) la 1 iunie

- efectuați **inventar** pentru fiecare gestiune cu amănuntul afectată de modificarea cotei! Este obligatoriu dacă nu există evidență cantitativ-valorică.
- în **hMARFT/Modificare nomenclator articole:**
repețați operația *Extragere* - datele nu se vor suprascrie, doar în col. Nr. vor apare cu un număr mai mare acele articole, care s-au introdus în Nomenclatorul hMARFA în perioada dintre ultima extragere și cea curentă. Articolele deja corectate nu se vor modifica prin această operație.
- efectuați modificările și pentru noile articole (grupă, cotă, preț)
- lansați *Rescrie val.noi în Nomenclator* - acum, întreg nomenclatorul adaptat de utilizator se preia în hMARFA

b1) pentru activitatea de comerț en-gros și de producție:

- în **hMARFA** lansați *Loturi de stoc/Modificări sel./Recalculare selectivă prețuri*. Recalcularea nu va funcționa pentru mărfurile cu amănuntul. Înainte de a lansa operația, articolele la care s-a modificat cota apar în Loturi de intrare/stoc la preț vânzare cu atenționarea !!!, indicând că PU vânzare catalog nu este calculat corect. Verificați dacă a dispărut !!! după lansarea operației.

b2) dacă există comerț cu amănuntul cu evidență cantitativ-valorică în hMARFA:

Detaliile privind operațiile din componenta **Modif.PU cu amanunt** au fost descrise la pct.2.2. b).

- editați **nomenclatorul** conform celor descrise la începutul punctului b) și transferați-l în hMARFA.
- în **hMARFT**, componenta opțională **Modif. PU cu amanunt** lansați *Extragere loturi AR G și AR H* pe rând pentru fiecare gestiune în care există aceste cote.
- în **hMARFA** adăugați capul unor documente noi **TRMAG** în leșiri cu partener=TRSF și **NIRMT** în Recepții magazine, ambele pentru data de 01.06.2015.
- în **hMARFT** lansați *Generare TRMAG* care se va înscrie în hMARFA și trebuie validat ulterior. Astfel, stocul de marfă cu 24% iese prin transfer.
- în **hMARFT/Modif. PU cu amanunt** lansați *Centralizare, recalcul pu vanz*. Loturile din aceeași marfă vor fi unificate. Prețul unitar cu amănuntul va fi recalculat conform ponderii articolelor cu

prețuri diferite din diverse loturi și în funcție de setarea constantei PU-AM-ROT.

- *Modificare preț* - ajustare opțională a prețurilor.
- *Generare NIRMT* - din hMARFT se generează un document de intrare în hMARFA, cu noile cote.
- validare, verificare date, contare TRMAG și NIRMT etc.

2.4. Operații cu cote mixte în hMARFA

a) Retur marfă după modificarea cotei

Dacă un bun din grupele AR G2 sau AR H a fost livrat în perioadele precedente cu cota de 24%, iar acesta se returnează în luna iunie sau ulterior, acesta trebuie preluat în gestiune din nou cu TVA de 24%.

Dacă acesta se vinde unui alt client, livrarea se va face cu cota de 9%.

De exemplu:

- în mai se livrează mărfuri alimentare unui client în valoare de 1000 lei+240 lei TVA.

4111.1 = %	1240 lei
707	1000 lei
4427 (sau 4428.37)	240 lei

- în iunie clientul returnează marfa.
Se întocmește o nouă factură cu minus:

4111.1 = %	-1240 lei
707	-1000 lei
4427 (sau 4428.37)	-240 lei

La întocmirea facturii, ne poziționăm pe lotul respectiv.

Lotul apare cu TVA: tip:AR G2 Cota:9%, deoarece ne aflăm în iunie.

Marfa a fost vândută însă în luna mai, cu cota de 24%.

La tasta F10 apare printre altele și operația Modificare TVA, dar numai dacă în Tipuri/Documente/Parametrii se introduce în prealabil și litera „t” tipul de factură utilizat.

Manual, după lansarea operației, se corectează în TVA: tip:AS Cota: 24%.

Codul tip TVA apare în fereastra de ajutor la tasta F1. Se selectează poziția dorită.

Metoda se poate utiliza pentru corecții și în cazul altor cote.

- marfa se vinde altui client în iunie, când hMARFA propune deja cota de 9%.

b) Regularizare avans

Avansurile primite cu cota de 24% pentru produse/mărfuri care ulterior se livrează cu cota de 9% trebuie regularizate.

De exemplu:

- în luna mai 2015 se încasează un avans de 1240 lei, pentru care este specificat (de ex. prin contract), că s-a plătit pentru livrare de alimente
- pentru avansul primit, se emite o factură în valoare de 1000 lei+240 lei TVA.
- în cursul lunii mai se livrează mărfuri numai în valoare de 300 lei+TVA, diferența de 700 lei+TVA se livrează după 1 iunie.

Procedura de lucru recomandată (cu contările din hMARFA):

- factura de avans inițială:

4111.1 =	%	1240 lei
	419	1000 lei
	4427 (sau 4428.37)	240 lei

- factura pentru livrarea din mai, pe factură se scade și 300 lei din avansul primit, totalul de plată fiind 0 lei):

4111.1 =	%	0 lei
	70..	300 lei
	419	-300 lei

- în iunie se întocmește o factură de regularizare pentru soldul avansului, cu minus pentru avansul cu cota de 24% și cu plus pentru un lot de avans cu 9% (lotul Y-AVANS PRIM.9% este introdus în Nomenclator cu poziția TVA cod AR-G2, și într-o „recepție” generică):

4111.1 =	%	-868 lei
	419	-700 lei
	419	796,33 lei
	4427 (sau 4428.37)	-168 lei
	4427 (sau 4428.37)	71,67 lei

În Contare apare numai totalul/conturi.

- se întocmește factura pentru marfa livrată ulterior:

4111.1 =	%	
	707	700 lei
	419	-700 lei

Din cauza modificării avantajoase a cotei TVA, va mai rămâne un avans încasat de $796,33 - 700 = 96,33$ lei pentru livrări ulterioare.

Desigur, dacă avansul s-a primit pentru mai multe produse/mărfuri, din care numai o parte vor fi cu cota de 9%, regularizarea avansului se face numai cu ocazia unor livrări de bunuri cu 9%, pentru contravaloarea acestora!

c) Facturarea reducerilor

Pentru facturarea reducerilor cu mai multe cote de TVA, în hMARFA se definesc în Nomenclator articole distincte pe cote, de exemplu X-REMIZA-24, cu cota TVA 24% și X-REMIZA-9 cu cota 9%, se recepționează în gestiunea de mărfuri și se introduce pe factură pe un rând separat (de regulă ultimul rând), cu valoarea negativă a reducerii.

Cod	Denumire	Pozitia TVA	Cota TVA
Y-REMIZA-9	Remiza pt. 9% TVA	AR (nu AR G.!)	9%
Y-REMIZA-24	Remiza pt.24% TVA	AS	24%

Se poate automatiza calculul valorii reducerii, în cazul în care aceasta este procentuală și se aplică pe subtotalul valorii de dinaintea reducerii.

În acest caz se introduce numai cantitatea (procentul reducerii, cu minus, de exemplu -0.05 pentru o reducere de 5%). În procesul de validare (sau calcul) se va calcula valoarea reducerii, pretul unitar fiind subtotalul valorii fără TVA).

Implementările sunt de regulă particulare, în general s-au rezolvat prin adaptarea formulei de validare a facturii.

Indiferent dacă se folosește introducerea manuală a reducerii sau se calculează automat, dacă sunt produse cu 2 cote de TVA pe aceeași factură, și chiar dacă procentul de reducere este identic pentru ambele cote, trebuie inserate cele două rânduri, cu:

X-REMIZA 9
și
X-REMIZA 24

Fără alte modificări, valoarea reducerilor se va calcula corect.

Dacă pe factură toate produsele au aceeași cotă TVA (de exemplu AR G1, AR G2...) se folosește reducerea cu cota corespunzătoare (X-REMIZA 9).

Verificați calculul corect al reducerilor, pe exemple edificatoare!

d) Descărcarea gestiunii în comerțul cu amănuntul

Considerăm, că modificarea cotei TVA la 9% nu afectează evidența necesară pentru comerțul cu amănuntul. Dacă evidența se ține în hMARFA, se pot obține suficiente informații pentru descărcarea gestiunii și fără a deschide conturi analitice distincte pe cote TVA pt. 607,707,371,371,4428.2 etc.

Coeficientul k, adaosul și TVA neexigibil aferente mărfurilor ieșite se pot calcula pe baza raportului Z al casei de marcat, care conține baza și TVA pe cote aferente vânzărilor. [Detalii...](#)

e) Importuri, achiziții intracomunitare

Cod fiscal, art.140:

(5) Cota aplicabilă pentru importul de bunuri este cota aplicabilă pe teritoriul României pentru livrarea aceluiași bun.

(6) Cota aplicabilă pentru achiziții intracomunitare de bunuri este cota aplicată pe teritoriul României pentru livrarea aceluiași bun și care este în vigoare la data la care intervine exigibilitatea taxei.

pct. 16¹ (3) din Norme mai completează: În situația în care nu se poate determina achiziția intracomunitară care a generat aceste evenimente, se va aplica cota de TVA în vigoare la data la care a intervenit evenimentul.

Redăm pe scurt și exemplul din Norme:

O societate din Romania a efectuat o AIC de produse alimentare și primește facturile:

- factură pt. avansul plătit, din 12 mai 2015:
 - 1000 euro
 - curs de schimb la 12 mai 2015: 4,41 lei/euro
 - cota de TVA aplicată: 24%,
 - TVA avans: 1000 euro x 4,41 lei/euro x 24% = 1058,40 lei
- factură pt. diferența de mărfuri livrate, din 16 iunie 2015:

- 5000 euro
- curs de schimb la 16 iunie 2015: 4,45 lei/euro
- cota TVA aplicată: 9%
- TVA factură: $5000 \text{ euro} \times 4,45 \text{ lei/euro} \times 9\% = 2002,50 \text{ lei}$
- factură de reducere ulterioară de 10%, din 5 august 2015, societatea are obligația să ajusteze baza de impozitare a AIC astfel:
 - $1.000 \text{ euro} \times 10\% \times 4,41 \text{ lei/euro} \times 24\% = 105,84 \text{ lei}$
 - $5.000 \text{ euro} \times 10\% \times 4,45 \text{ lei/euro} \times 9\% = 200,25 \text{ lei}$

3. Bacșișul

Fiind o problemă actuală, prezentăm pe scurt unele aspecte legate și de acest subiect.

OUN 8/2015 (MO 248/2015) definește bacșișul, ca *orice sumă de bani oferită în mod voluntar de client, în plus față de contravaloarea bunurilor livrate sau a serviciilor prestate de către operatorii economici, precum și restul dat de vânzător clientului și nepreluat de acesta în mod voluntar.*

Operatorii economici au următoarele obligații:

- bacșișul trebuie evidențiat pe un bon fiscal distinct
- se întocmește un regulament de ordine interioară obligatoriu, care stabilește dacă:
 - veniturile provenite din încasarea bacșișului rămân la dispoziția operatorului economic, sau
 - constituie o sursă de alte venituri care se distribuie salariaților.
- la începerea programului de lucru, să asigure înregistrarea sumelor de bani deținute de personalul care își desfășoară activitatea în unitatea de vânzare a bunurilor sau de prestare a serviciilor, într-un registru de bani personali (format caiet A4, pagini numerotate, semnat pe ultima pagină de administrator, se completează manual!).

Model registru în pdf

Impozite, contribuții

Impozitare:

- ca profit/venit al operatorului economic în cazul în care acesta nu se distribuie salariaților (16% sau 3% în cazul microîntreprinderilor);
- impozitarea la nivelul angajatului cu 16% impozit pe venit din alte surse, prin reținere la sursă, în cazul în care bacșișul se distribuie salariaților;
- necuprinderea în baza de impozitare a contribuțiilor sociale și a contribuțiilor sociale de sănătate – deci netaxarea din acest punct de vedere al contribuțiilor sociale.

În Normele Codului fiscal, bacșișul este enumerat la pct.152, deci la alte venituri definite la art.78. În statul de salarii nu trebuie introdus, nefiind venit de natură salarială! În hSALAR probabil va trebui introdus la Alte venituri (nu are încă cod) și se va include în D205.

Cf. Norme Cod fiscal: pct.23 (2¹) Bacșișul ... care rămâne la dispoziția operatorului economic, respectiv nu se distribuie salariaților, este supus cotei standard de TVA de 24%, în cazul operatorilor economici înregistrați în scopuri de TVA conform art. 153 din Codul fiscal. Taxa se determină prin aplicarea procedurii sutei mărite.

Sugestii privind modul de contare

OUG 8/15 prevede: Sumele provenite din încasarea bacșișului se înregistrează în contabilitate la alte venituri, iar sumele distribuite salariaților se înregistrează pe seama cheltuielilor.

a) exemplu de contare dacă bacșișul se împarte angajaților:

```
- intrare bacșiș (pe baza bonurilor de casă emise în cursul lunii):
    4111.1 = 7588.x          1000 lei
    5311   = 4111.1          1000 lei

- distribuirea către salariați (pe baza regulamentului intern):
    6588.x = 462.4           1000 lei

- reținere impozit:
    462.4 = 446.26           160 lei

- plata sumei nete (cu dispoziție de plată din casierie):
    462.4 = 5311             840 lei
```

Recomandăm evidența nominală a sumelor distribuite salariaților pentru eventuale declarații ulterioare (ex. D205).

b) exemplu de contare dacă bacșișul rămâne la dispoziția firmei:

```
- intrare bacșiș (pe baza bonurilor de casă emise CU TVA în cursul lunii).
  Presupunem, că bacșișul s-a primit pentru poziții de nomenclator cu cota de 9%:

    5311 = 4111.1          1000,00 lei
    4111.1 = 7588.x          917,43 lei
    4111.1 = 4427            82,57 lei
```

Recomandăm deschiderea de conturi analitice la conturile de venituri/cheltuieli, creditori diverși, respectiv pentru impozitul reținut (de ex. 446.26-impozit pe bacșiș).

În OUG 8/2015 este prevăzut la art. 2² (4) că numai în cazul în care bacșișul se distribuie salariaților, acesta nu poate fi asimilat unei livrări de bunuri sau unei prestări de servicii, deci nu se aplică TVA!